

Oponentský posudek disertační práce **Mgr. Jany Davidové** Léková politika – ceny, úhrady a spoluúčast

Recenzovaná disertační práce Mgr. Jany Davidové je vypracována na téma: „Léková politika – ceny, úhrady a spoluúčast“. Autorka si vytýčila z hlediska lékové politiky aktuální a náročný cíl.

Léková politika v sobě zahrnuje celou řadu problémů, které je třeba řešit a v podstatě neustále aktualizovat. Předložená práce řeší dílčí problémy lékové politiky a to ceny, úhrady a spoluúčast pacientů na hrazení potřebných léčivých přípravků.

Cíle práce jsou formulovány jasně:

- 1) Na základě literární rešerše popsat nejčastěji používané způsoby regulací cen a úhrad u léčivých přípravků v evropských zemích
- 2) Studie „Senioři a léky 2004“ umožnila řešit další cíl a to zhodnotit vztah seniorů k lékům z hlediska spotřeby, finanční dostupnosti a ochoty ke spoluúčasti na hrazení užívaných léčivých přípravků.
- 3) Třetím cílem je pokusit se namodelovat změny v míře finanční spoluúčasti u seniorů po reformě veřejných financí.

Práce je napsána na 121 stranách textu včetně použité literatury (78 citací), použitých zkratk, seznamu publikací autorky, přílohy (vzor záznamu použitého rozhovoru u studie „Senioři a léky 2004“) a životopisu. Členění práce odpovídá způsobům obvyklým pro kvalifikační práce tohoto druhu.

V teoretické části práce jsou stručně a přehledně popsány důvody regulace nákladů na léčiva a metody regulace cen, způsoby úhrady z veřejných zdrojů a spoluúčast na nákladech na léčiva. Pozornost je věnována i postupům, které vedou k co nejracionalnějšímu užívání léčiv.

Praktickou část práce tvoří studie spoluúčasti seniorů na nákladech na léčivé přípravky („Senioři a léky 2004“). K získání údajů byla použita sociologická metoda řízeného rozboru pomocí dotazníku. Sběr dat proběhl v roce 2004. Získané výsledky byly porovnány s údaji získanými s obdobným šetřením provedeným ve Spolkové republice Německo. Použity byly i výsledky studií realizovaných na Katedře sociální a klinické farmacie v předchozích letech. Následuje diskuse a závěr práce.

Moje připomínky k recenzované disertační práci:

- Zejména v teoretické části autorka vhodně využila informace získané na stážích ve Švédsku a Spolkové republice Německo a z účasti na mezinárodních konferencích, které se danou problematikou zabývaly. Z přehledu literárních odkazů je zřejmé, že navázala aktivní spolupráci s řadou kolegů v zahraničí.
- Oceňuji seznam publikací autorky dizertace uvedený v příloze práce. Předložené publikace svým obsahem vhodně dizertaci doplňují.
- Přesné stanovení doby, do které se věnovala rešerši literatury, mělo být ne na str. 67, ale již v úvodu práce.
- Snahu vytvořit model změn v oblasti souhrnných výdajů v souvislosti s přijetím zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů pokládám ale za předčasnou a velice obtížnou. Autorka tady vycházela z návrhu zákona ze srpna 2007, který je uvedený mezi citacemi literatury. Samotný zákon citovaný není.
- Citace některých právních předpisů jsou nepřesné, např. citace č. 20, 21, 43, 58.
- Pečlivě zpracovaná práce z oboru Sociální farmacie – lékárenství, která stála mnoho úsilí a času, by si však zasloužila závěr, který by odpovídal splněným cílům práce. Takový závěr chybí. Na základě zjištěných skutečností vyjmenovat možnosti, které by kompetentní orgány mohly využít při stanovení koncepce lékové politiky.

Závěr:

Přes uvedené připomínky se domnívám, že předložená práce splňuje po formální i obsahové stránce požadavky kladené na disertační práce. Doktorandka prokázala schopnost samostatné tvůrčí práce, přičemž získala nové vědecké poznatky. Tím byly splněny zákonné požadavky, a proto doporučuji, aby disertační práce Mgr. Jany Davidové byla přijata k obhajobě s cílem dosažení titulu „doktor“ (ve zkratce Ph.D).

Doc. RNDr. Stanislava Hartlová, CSc.